

VN/26647/2024

Liite

30.10.2024

Rikosten ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan liittyvän tietojenvaihtosäätelyn sujuvoittaminen: koordinaatioryhmän asettaminen

Liite: Viranomaisten tietojenvaihtoon liittyviä hallitusohjelmakirjauksia

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma (2023) sisältää useita viranomaisten välistä tiedonvaihtoa ja sen sujuvoittamista koskevia kirjauksia, jotka koskevat useiden ministeriöiden hallinnonaloja.

Koonti hallitusohjelman viranomaisten välisen tietojenvaihdon sujuvoittamista koskevista kirjauksista

1. Koordinaatio

"Hallitus poistaa tietojenvaihdon esteitä rikostorjunnassa."

2. Jengi- ja järjestäytyneet rikollisuus

"Helputetaan viranomaisten välistä tietojenvaihtoa ja tuodaan Ruotsin jengirikollisuuteen keskittyvän viranomaisyhteistyöryhmien parhaat käytännöt Suomeen."

"Säädetään järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan erityislaki, joka mahdollistaa entistä tehokkaamman tietojenvaihdon ja hallinnollisen torjunnan"

"Hallitus tekee tarvittavat lainsäädäntömuutokset, jotta tietojen vaihtaminen vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen kiinnittyneistä henkilöistä sekä muista henkilöistä, joilla voi olla vaikutusta vankilaturvallisuuteen, olisi mahdollista eri viranomaisten välillä."

3. Terrorismi ja kansallinen turvallisuus

"Hallitus poistaa tiedonvaihdon esteitä kansallisen turvallisuuden ja järjestäytyneen yhteiskunnan suojaamiseksi. Suomi vaikuttaa EU:ssa siihen, että tietojenvaihtoa eri EU-maiden viranomaisten välillä lisätään terrorismin ja muun rikollisuuden torjumisen tehostamiseksi."

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

"Hallitus uudistaa tiedustelulainsäädännön palomuurisääntelyn siten, että se mahdollistaa poliisin toiminnan suuntaamisen ja riittävän laajasti tiedon luovuttamisen poliisille ja muille viranomaisille, joilla on toimivaltuudet konkreettisesti puuttua Suojelupoliisin haivaitsemaan kansallista turvallisuutta vakavasti uhkaavaan toimintaan."

"Tehdään tarvittavat muutokset sen varmistamiseksi, että suojelupoliisi saa tehtävänsä kannalta tarpeelliset tiedot poliisilta, vero- ja ulosottoviranomaisilta ja muilta viranomaisilta."

"Säädetään Rajavartiolaitokselle oikeus käyttää suorituskykyä tiedusteluviranomaisen tukemiseen ja oikeus tietojen luovuttamiseen tiedusteluviranomaiselle."

"Kokonais- ja kyberturvallisuuden johtamisrakenne uudistetaan hallituskauden aikana. Uudistuksessa varmistetaan viranomaisten vastuunjaon ja toimivaltuuksien selkeys ja tiedonvaihdon tehokkuus sekä toteutetaan näiden edellyttämät lainsäädäntömuutokset."

"Hallitus arvioi kansallisen turvallisuuden valtioneuvostotason johtamisen nykytilan ja tekee sen jälkeen tarvittavat muutokset rakenteisiin, hallintoon sekä poliittisen ohjauksen muotoihin."

4. Työperäinen hyväksikäyttö ja ihmiskauppa

"Tehostetaan ihmiskaupan torjuntaa ja varmistetaan tietojenvaihto viranomaisten välillä."

"Viranomaisten yhteistyömahdollisuuksia parannetaan muun muassa varmistamalla tiedonsaanti- ja oma-aloitteiset tiedonanto-oikeudet viranomaisten välillä. Käynnistetään tarvittavat lainsäädäntö- ja muut toimet viranomaisten tiedonvaihdon kehittämiseksi niin, että hyväksikäytön ehkäiseminen tehostuu ja väärinkäytökset saadaan tiedoksi toimivaltaisille viranomaisille."

5. Terveysthuolto ja opetussektori

"Sektorilainsäädäntöä päivitetään muun muassa siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetuksen viranomaisia veloitetaan antamaan poliisille ainakin henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten muutoin salassa pidettävät välttämättömät tiedot. Lisätään myös poliisin mahdollisuuksia luovuttaa eri viranomaisille salassa pidettäviä tietoja muun muassa rikosten estämiseksi ja turvallisuuden takaamiseksi."

"Oppilashuollossa varmistetaan palveluiden saatavuus, jatkuvuus sekä tiedonkulku eri toimijoiden ja viranomaisten välillä tarvittavin lainsäädännöllisin muutoksin. Edistetään moniviranomaisyhteistyötä, kuten esimerkiksi poliisin kanssa toteutettavaa moniammatillista Ankkuri-toimintaa."

"Poistetaan lainsäädännöstä eri viranomaisten tiedonkulkuun liittyvät ongelmat."

6. Sosiaalietuudet

"Viranomaisten, kuten Kelan ja Migrin, välistä tietojenvaihtoa parannetaan, jotta Migri voi huomioida päätöksissään asiakkaiden tukeutumisen viimesijaiseen toimeentulotukseen."

”Tehostetaan Kelan myöntämien tukien osalta tietojenvaihtoa väärinkäytösten estämiseksi.”

7. Maahanmuutto

”Tehostetaan poliisin, Maahanmuuttoviraston ja muiden viranomaisten yhteistyötä palautusten täytäntöönpanemiseksi ja poistetaan tiedonvaihdon esteitä.”

” Suojeluasema lakkautetaan suojelun tarpeen lakattua olemasta tai jos henkilö matkustamalla lomalle lähtömaahansa turvautuu sen suojeluun. Poistetaan esteet viranomaisten tietojenvaihdolta ja luodaan tehokas valvontamalli. ”